

Tilkynning um kærúmál nr_ 117_2024

Búið til	8.10.2024 08:29:51
Höfundur	Hera Elfarsdóttir
Móttekið dags.	7.10.2024 15:28:13
Tilheyrir	USK24100086 - Laugarásvegur 63 - Kærúmál 117/2024

Efni

Tilkynning um kærúmál nr_ 117_2024

Upplýsingar

Vinnsla

Móttekið dags.	7.10.2024 15:28:13	Staða	Innflutt
Eigandi		Tímamörk	
Málalykill	00.15.02 Kæzur og dómsmál		
Lykilorð			

Þátttakendur

Frá	Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála - UUA (uua@uua.is)
Til	usk@reykjavik.is
Cc	

Innihald

Góðan daginn.

Meðfylgjandi er afrit stjórnslukæru Indriða Björnssonar, móttekin af úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála 7. október 2024, ásamt fylgiskjöllum, á ákvörðun byggingarfulltrúans í Reykjavík um að falla frá áformum um álagningu dagsekta vegna girðingu á

lóðarmörkum Laugarásvegur 63. Hefur kærán hefur hlotið málsnúmerið 117/2024.

Vegna framkominnar kæru er farið fram á að úrskurðarnefndin fái í hendur gögn er málið varða og er stjórnvaldinu jafnframt gefið kostur á að skila umsögn í málinu innan 15 daga frá dagsetningu þessarar tilkynningar, en hægt er að óska eftir 15 daga viðbótarfresti, sbr. 5. mgr. 4. gr. laga nr. 130/2011 um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.

Með kveðju,

Unnpór Jónsson lögfræðingur

Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála

Borgartúni 21, 105 Reykjavík, Iceland

Sími / Tel: (+354) 575 8710

www.uua.is - [Fyrirvari/Disclaimer](#)

7 Október 2024.

Undirritaður eigandi Laugarásvegar 61, í Reykjavík, kæri hér með ákvörðun byggingarfulltrúa dags. 23. september 2024, USK 23110289, um að falla frá áformum um álagningu dagsekta þrátt fyrir að hafa veitt lóðarhöfum á Laugarásvegi 63 14 daga lokafrest til að fjarlægja girðinguna með bréfi dags. 23.4.2024.

Þess er krafist að ákvörðun byggingarfulltrúa í málinu verði felld úr gildi.

Málavextir

Málavextir eru í stuttu máli þeir að með bréfi dags. 23. apríl 2024, veitti byggingarfulltrúinn í Reykjavík lóðarhafa Laugarásvegar 63, 14 daga lokafrest til að fjarlægja girðingu sem hann hafði reist í óleyfi á lóðamörkum Laugarásvegar 63 og lóðar kæranda. Var jafnframt tilkynnt að ef ekki yrði orðið við kröfunni áformaði byggingarfulltrúi að leggja dagsektir á lóðarhafann. Var lóðarhafa jafnframt veittur frestur til að koma að andmælum vegna fyrirhugaðra áforma.

Með bréfi byggingarfulltrúa dags. 23. September sl., eftir mikla eftirgangsmuni kæranda, tilkynnir byggingarfulltrúi lóðarhafa Laugarásvegar 63, að fallið sé frá áformum um dagsektir.

Málsrök og lagarök

Krafa kæranda byggist á því að ákvörðun byggingarfulltrúa frá 23. apríl 2024 var stjórnvaldsákvörðun og að ekki verði séð að skilyrðum ákvæða VI. kafla stjórnsýslulaga um afturköllun ákvörðunar ofl. í máli þessu sé uppfyllt. Afgreiðsla byggingarfulltrúa í málinu felur í raun í sér að fallið sé frá því fyrirskipa fjarlægingu girðingarinnar, en ekki einungis að fallið sé frá áformum um beitingu dagsekta. Þetta tvennt helst alltaf í hendur.

Kærandi byggir á því að verulegur vafi leiki á því hvaða lagagrunni hin kærða ákvörðun í málinu byggir á, en ekki sé vísað til neinna ákvæða stjórnsýslulaga varðandi afturköllun eða breytingu á ákvörðunum í hinni kærðu ákvörðun.

Ekki sé t.a.m. einum atvikum til að dreifa sem hafa breyst verulega frá því að hin íþyngjandi ákvörðun um að fyrirskipa fjarlægingu girðingarinnar var tekin, sbr. 2.tl. 1. mgr. 24. gr. stjórnsýslulaga og ekki sé um ógildanlega ákvörðun að ræða. Þvert á móti hafi ákvörðun byggingarfulltrúa um að fyrirskipa fjarlægingu girðingarinnar verið staðfest með úrskurði ÚUA nr. 54 / 2024.

Sá rökstuðningur fyrir ákvörðun að aðhafast ekki í málinu nú með tilvísan til orðalags í frumvarpi til mannvirkjalaga haldi ekki neinu vatni, enda hefur þetta orðalag verið í frumvarpinu frá því að lögin tóku gildi árið 2010 og byggingarfulltrúa fullkunnugt um það.

Af hverju hann grípi til þess nú er með öllu óskiljanlegt og ómálefnalegt og brýtur gróflega gegn góðum stjórnsýsluháttum. Það stenst ekki neina skoðun að vitna til þessa nú af því að það kunni að henta byggingarfulltrúa sem allt í einu hafi ekki kjark eða staðfestu til að fylgja eftir ákvörðunum sínum.

Ljóst er að álagning dagsekta er þvingunarúrræði sem er beitt til að fylgja eftir ákvörðunum byggingarfulltrúa. Byggingarfulltrúi hefur tvennskonar úrræði skv. lögum í þeim efnum, annars vegar dagsektir og hinsvegar að vinna verk á kostnað eiganda. Það er algjörlega haldlaust að taka ákvörðun um að gera eiganda Laugarásvegar 63 að fjarlægja óleyfisframkvæmd ef ekki stendur til að fylgja henni eftir með þvingunarúrræðum. Slík ákvörðun er markleysa að lögum. Orðalag bréfs byggingarfulltrúa getur því ekki skilist öðruvísi en svo að dagsektir verði lagðar á verði girðingin ekki fjarlægð innan 14 daga.

Eigandi Laugarásvegar 63 nýtti sér ekki andmælarétt heldur kærði ákvörðun byggingarfulltrúa til ÚUA, sem með úrskurði hafnaði kröfu um ógilding.

Ekki er heldur gerð nein tilraun af hálfu byggingarfulltrúa til að rökstyðja af hverju hann fellur nú frá fyrri ákvörðun eða hvaða atvik hafi breyst sem réttlæti slíka ákvörðun. Hafa verði í huga að byggingarfulltrúinn í Reykjavík er stjórnvald og að kærandi mátti hafa réttmætar væntingar til þess að fyrri ákvörðun yrði ekki breytt eftir geðþótta viðkomandi stjórnvaldshafa án haldbærra raka eða í samræmi við lög og góða stjórnsýsluhætti.

Það er vont fordæmisgildi að hóta dagsektum en draga það svo til baka án haldbærra skýringa eða raka, slíkt dregur úr trúverðugleika Byggingarfulltrúa.

Kærandi telur augljóst að ákvörðun byggingarfulltrúa í málinu sé haldin svo verulegum ágöllum að ekki verði hjá því komist að fella hana úr gildi.

Í fylgiskjölum með kærinni er Bréfið frá Byggingarfulltrúa: **Fallið frá áformum um álagningu dagsekta**, auk þess eru tölvupóst samkipti á milli Byggingarfulltrúa og L63, og mín og Byggingarfulltrúa ofl, einnig er tölvupóstur sem **svar frá mér á Laugarásvegi 61 til Brynjars Byggingarfulltrúa þann 30.9.2024.**

Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála
Borgartúni 21
105 Reykjavík

Reykjavík, 6. nóvember 2024
USK24100086

Málavextir

Þann 2. febrúar 2024 sendi embætti byggingarfulltrúans í Reykjavík bréf á þinglýstan eiganda að Laugarásvegi 63 þar var honum gert að leggja fram skriflegt samþykki aðliggjandi lóðarhafa að Laugarásvegi 61 vegna girðingar á lóðarmörkum.

Þann 1. mars 2024 sendi deild eftirlits- og afnota þinglýstum eiganda að Laugarásvegi 63 tölvupóst þar sem meðal annars kom fram að veittur væri frestur til 31. mars. 2024 til að reyna að ná samkomulagi við eiganda að Laugarásvegi 61 um girðinguna á lóðarmörkum og senda það til deildarinnar. Að öðrum kosti þyrfti eigandi að Laugarásvegi 63 að fjarlægja girðinguna.

Þann 23. apríl 2024 sendi embætti byggingarfulltrúans í Reykjavík bréf á þinglýstan eiganda að Laugarásvegi 63 þar sem veittur var lokafrestur til þess að fjarlægja skjólvegg við lóðarmörk að Laugarásvegi 61. Í bréfinu kom jafnframt fram að ef að skjólveggurinn yrði ekki fjarlægður innan 14 daga þá áformaði byggingarfulltrúi að leggja á dagsektir kr. 25.000 fyrir hvern þann dag sem dregist að verða við umræddri kröfu. Jafnframt var veittur 14 daga frestur til að koma að andmælum.

Þann 23. september 2024 sendi embætti byggingarfulltrúans í Reykjavík þinglýstum eiganda að Laugarásvegi 63 bréf þess efnis að fallið væri frá áformum um álagningu dagsekta þar sem ekki var séð að umrædd girðing raskaði öryggis- eða almannahagsmunum.

Umrædd ákvörðun byggingarfulltrúans í Reykjavík um að gera þinglýstum eiganda að Laugarásvegi 63 og áform um álagningu dagsekta hefur verið kærð til Úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindarmála í máli nr. 54/2024. Í niðurstöðu þess úrskurðar var staðfest sú ákvörðun byggingarfulltrúa um að gera þinglýstum eigendum að Laugarásvegi 63 að fjarlægja girðinguna en jafnframt kom þar fram að áform um álagningu dagsekta sé ekki fullnaðarákvörðun sem sé kæránleg til nefndarinnar þar sem ekki var búið að taka ákvörðun um álagningu dagsekta.

Kröfugerð

Reykjavíkurborg krefst þess aðallega að nefndin vísi málinu frá sökum þess að kæranda skortir aðild. Til vara krefst Reykjavíkurborg þess að nefndin hafni öllum kröfum kæranda og staðfesti hina kærðu ákvörðun.

Álit Reykjavíkurborgar

Aðalkrafa

Hin kærða ákvörðun felur í sér að byggingarfulltrúi ætli ekki að leggja á dagsektir vegna þeirrar ákvörðunar hans um að gera þinglýstum eigendum að Laugarásvegi 63 að fjarlægja girðingu á lóðarmörkum við Laugarásveg 61. Kærandi þessa máls er þinglýstur eigandi að Laugarásvegi 61. Hin kærða ákvörðun snýr eingöngu að þinglýstum eiganda Laugarásvegar 63 enda hefur hann beinna, verulegra, sérstakra og lögvarinna hagsmuna að gæta að umræddri ákvörðun.

Ekki verður séð að kærandi hafi beinna, verulegra, sérstakra og lögvarinna hagsmuna að gæta að þeirri ákvörðun að leggja ekki á dagsektir gagnvart þinglýstum eiganda að Laugarásvegi 63 þar sem slík þvingunarráðstöfun snýr eingöngu að þeim aðila sem hún beinist að.

Varakrafa

Í kæru heldur kærandi því fram að um sé að ræða afturköllun á stjórnvaldsákvörðun. Eins og staðfest var í úrskurði nefndarinnar nr. 54/2024 þá hefur ekki verið tekin nein ákvörðun um álagningu dagsekta því getur ekki verið um afturköllun þar sem engin ákvörðun liggur fyrir. Líkt og rakið er í áður nefndum úrskurði nefndarinnar þá liggur fyrir ákvörðun byggingarfulltrúa um að gera eigendum að Laugarásvegi 63 að fjarlægja umrædda girðingu og stendur sú ákvörðun áfram.

Ákvæði um þvingunarúrræði í 56. gr. laga um mannvirki nr. 160/2010 fela í sér heimild fyrir byggingarfulltrúa til að taka ákvörðun um beitingu þvingunarúrræða. Ákvörðun um beitingu þvingunarúrræða er því háð mati byggingarfulltrúa. Í athugasemdum með frumvarpi sem varða að lögum um mannvirki nr. 160/2010 kemur fram að eðlilegt að ákvörðun um beitingu þvingunarúrræða sé metin í hverju tilviki fyrir sig með tilliti til meðalhófs. Ákvæðið gefur því byggingarfulltrúa kost á að bregðast við ef gengið er gegn þeim almannahagsmunum er búa að baki lögum um mannvirki nr. 160/2010 svo sem skipulags- öryggis- og heilbrigðishagsmunum. Það er því ávallt mat á aðstæðum sem ræður því hvort þvingunarúrræðum sé beitt eða ekki, í tilefni af framkvæmd sem telst vera ólögmat. Með hliðsjón af framangreindu verður ekki talið að einstaklingum sé tryggður lögvarinn réttur til að knýja byggingaryfirvöld til beitingar þvingunarúrræða vegna einstaklingshagsmuna enda er þeim tryggð önnur réttarúrræði til þess að verja þá hagsmuni sína. Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála hefur jafnframt staðfest þessa ályktun í úrskurðum sínum og má þar til dæmis nefna úrskurð nr. 48/2023 sem fjallaði um mjög áþekk álitaefni og eru til umfjöllunar hér.

Starfsmenn byggingarfulltrúa hafa mætt á staðinn til að skoða aðstæður í þónokkur skipti og í þrígang tekið myndir af vettvangi. Síðast fóru starfsmenn byggingarfulltrúa í vettvangskonun í kjölfar bréfs kæranda til byggingarfulltrúa frá 30. september sl. til þess að ganga úr skugga hvort fullyrðingar kæranda um

að eld- og útleiðnihætta stafi af skjólgirðingunni ætti við rök að styðjast. Það var mat starfsmanna byggingarfulltrúa að svo væri ekki. Eftir heildstæða skoðun á því hvort umrædd skjólgirðing væri talin raska öryggis- og almannahagsmunum var svo talið ekki vera. Það sjónarmið kemur jafnframt fram í bréfi byggingarfulltrúa til eiganda Laugarásvegjar 63 frá 23. september sl.

Af framangreindu verður ráðið að fulltrúar byggingarfulltrúa voru búnir að kynna sér vel aðstæður á vettvangi fyrir töku ákvörðunarinnar og var hún tekin með hliðsjón af meðalhófsreglu og því að umræddur skjólveggur var ekki talin raska öryggis- og almannahagsmunum. Því er ákvörðun byggingarfulltrúa um að beita ekki þvingunarráðstöfunum studd efnislegum- og málefnalegum rökum. Því verður ekki séð að slíkir annmarkar séu á hinni umdeildu ákvörðun að varðað gæti ógildingunni hennar.

Niðurstaða

Reykjavíkurborg krefst þess aðallega að úrskurðarnefndin vísi málinu frá sökum aðildarskorts, en til vara að kröfum kæranda verði hafnað.

Taki nefndin til skoðunar aðrar málsástæður en fram koma í kærnu og í umsögn þessari er þess óskað að borgaryfirvöldum verði gert kleift að tjá sig um þær áður en til úrskurðar í málinu kemur.

F.h. umhverfis- og skipulagssviðs,

Bjarki Freyr Arngrímsson,
lögfræðingur
Skrifstofa stjórnarsýslu og gæða